

V trdi zemlji rabi nam ekstirpator. Če pa tudi to orodje trdega zemljišča ne premaga, vzamemo plug in podorjemo strnišče mogoče plitvo, in z brano povlačimo. Je pa zemlja jako suha, treba jo je z valjarjem povaljati. Do jeseni požene vse plevelno seme nahajajoče se v zgornjih plastéh ter pride mladi plevel ves pri jesenskem oranji globoko pod grudo in pogine.

Če takošno njivo kmalu spomladi ne posejemo, treba jo z brano povleči brž, ko je zemlja usahnena. Sedaj požene plevel zopet in pride pri bližnjem oranji globoko v zemljo in je uničen. Najbolje pokonča plevel čista praha. Treba je pa pripomagati z oranjem, vlačanjem in valjanjem. Slednje potrebno je posebno, če je vreme sušno, kajti tako plevelno seme hitro in gotovo požene in tudi vse grude razpadejo. Če bi vsled tega njiva postala preveč vzrahljana, kar ziminam škoduje, izorjemo jo ob konci poletja ali v začetku jeseni ob vlažnem vremenu, vlačiti in valjati z valjarjem pa sedaj ni potrebno. Krivo bilo bi pa, ko bi šli orat brž, ko se prvi plevel prikaže. Bolje storimo, če počakamo, da ves plevel požene, ki ni pregloboko v zemlji. Čem lepše ozeleni njiva, tem bolje. Plevel slobodno visoko vzraste, posamezne rastline tudi naj cvetejo. Vse to ne škoduje nič, še le koristi, ker je podorani plevel dober gnoj. Le eno moramo zabraniti. Plevelne rastline nam ne smejo tako dolgo rasti, da bi seme narejale.

Za praho najbolji pomoček plevel pokončati je sadenje okopavnih sadežev, na pr. krompirja, pese itd. Držati pa se je vodila, da plevelno seme prisilimo pognati in potem se ne smemo truda in dela bati, da mladi plevel pokončamo. Ni torej prav, če potem, ko smo krompir posadili, nečemo suhe njive z valjarjem povaljati, češ, tedaj bo vse gosto plevela pognalo. To je ravno želeti.

Plevel naj le požene, da ga potem pri okopavanji podsekamo. Če ne povaljamo suhe zemlje, plevelno seme res ne požene, pa ostane v zemlji in se pokaže v žitu prihodnje leto. Seme plevelno najlože zatremo ob vlažnem vremenu, kajti takrat seme najrajše požene in potem lahko mladi plevel pokončamo. Druga je s plevelom, ki se tudi po korenskih izrastkih zaploja in zareja. Tukaj nam ugaja bolj sušno vreme. Najbolj sitna je pirika. To pokončati je zelo težavno delo. Korenovi izrastki so žilavega življenja ter ne poginejo, če tudi celo zimo na gnojišči ležijo.

Drugi plevel zatremo, če ga podorjemo, predno seme naredi. Piriki takošno oranje nič ne škoduje, marveč koristi, kajti med oranjem raztrgamo korene na več kosov, a vsaki kos je živ in se spremeni v novo plevelno rastlino. Zato si ne moremo drugače pomagati, kakor da vse živo korenje pirnično iz njive zemlje odpravljamo. V to svrhu treba zaporednega oranja, enkrat globljeje, drugokrat plitveje. Za oranjem pa moramo iti z brano vlačiti, da korene na vrh spravimo. Toda le ob posebno vročem vremenu jih smemo ležati pustiti, da se posušijo. Sicer pa je vselej svetovati, da vso piriko z brano z njive potegnemo in odpravimo. Pri drugih plevelih smemo čakati, da njiva prav lepo ozeleni. Pri piriki in sploh plevelih, ki se tudi po korenskih izrastkih zarejajo, pa ne smemo tako dolgo čakati. Tukaj kaže zaporedoma iti orat eden-, dva in trikrat, če le utegnemo. Za vsakim oranjem pa moramo trdno dati njivo povleči in ves plevel z nje potegniti.

Piriko nekateri operejo in živini kladejo. Drobnost zrezano in z drugo krmo pomešano jo živali rado žrejo, ker ima mnogo sladkorja v sebi.

Ne delajmo potrate s krmo.

Hudo je, če kmetovalcu za živino krme zmanjka. Najlože se temu v okom prihaja, ako začnemo še o pravem času varčno ravnati s spravljeno krmo. Varčno ono ravnanje pa ni tako razumeti, da bi nam živina morala stradati, ampak da s krmo ne delamo nobene potrate sprva, ko jo začnemo polagati. Varčnost ne sme biti skopost, pa ne potrata.

Jeseni je treba krmo razdeliti ter kaže voz srednje velikosti stehati ali mogoče dobro preceniti, vsakako ne previsoko. Pomisliti je, da seno do spomladi zgubi mnogo na teži in obsežku, na priliko, 100 funtov sena zgubi 15 do 20 funtov, detelja 10 do 25 funtov, otava 20 do 30 funtov. Ko smo tako poizvedeli, koliko da imamo krme, naprej preračunimo, koliko smemo vsaki dan položiti. Sploh pa nepovezanega ne dajajmo sena v hlev in nestehtanega. Delo in trud se res naposled splača.

Pregledati in razdeliti pa moramo krmo tudi po njeni dobroti. Tako moremo slabe krme več, dobre pa manj polagati, kajti gotovo je, da je cent slabega sena toliko vreden, kakor $\frac{1}{2}$ centa dobrega. Cent dobrega sena več hasne kakor cent slabega.

Razdeliti pa imamo svojo krmo tako, da naposled še vsakako nekaj ostane. Sena in slame ne smemo do zadnje betvice spoložiti, predno ne dobimo novega. Tukaj velja isto, kakor pri gospodarstvu sploh, zadnji goldinar se ne sme izdati, dokler ni upanja, da pride drugi v mošnjo. Nekaj mora zmiraj v „reservi“ ostati, kajti včasih utegnejo slabe okoliščine pritisniti, da spravijo najvarčnejšega gospodarja v zadrego. — Zato je dobro, da nekaj krme pustimo, nje nikakor v poštev ne jemljimo in le drugo razdelimo za čas do spomladi. Tako ostane zmiraj nekoliko krme za skrajno silo. Ko dobimo novo krmo, tedaj še le ta ostanek spolagamo, da se preveč ne postara, pa ga zopet kmalu založimo z novo krmo ter se naj ne zamudi določiti še delež za drugo leto. Tako se nabere v nekoliko letih precej krme v zalogi, kar se nadaljuje le toliko časa, kolikor gospodarstvu prilega. Preveč storiti tudi tukaj ne kaže.

Vsakako pa si naberimo v zalogi krme, ki nas otme iz vsake nezgode. Lotiti smemo se te zaloge le v pravi sili ter jo moramo precej zopet dopolniti. Mogoče, da pridejo leta, ko sicer ni sile, pa vendar nekoliko pomanjkanja. V takih slučajih lahko prenehamo z zalaganjem ter čakamo z njim, dokler ne pridejo zopet dobre letine za krmo. Sploh pa smemo zalogo zmanjšati ali porabiti le v najskrajnejši sili. — Kdor več let tako gospodari, ta ne bode prisiljen svoje živine prerane goniti na svežo pašo.

Marsikdo utegne ugovarjati, da ni mogoče itak pičlo krmo tako jeseni razdeliti, da bi še spomladi nje kaj ostalo. Odgovorimo, da se itak zamore na povedani način razdeliti in pri razdelitvi ostati, če se živini vmes polaga zrnje, oljne prge itd. Takošna klaja se vedno dobi, ne pa seno ali otava. In to je vzrok, da naj gospodar na povedani način ravna in sam sebi pomaga.

O porezavanji vršičevja pri koruzi.

Spisal V. Rohrman, pristav na deželni vinarški šoli na Slapu.

Jako razširjena je navada kmetovalcev, da porezavajo vršičevje koruzi, potem ko je odcvetela, in ga pokladajo živini za krmo. Ja, prav vcepljeno nahajamo to navado včasih v pokrajinah, kjer se kuzuza v